

LEJTA OD
ŽENITVE
DO SMRTI
PRVEGA
MOŽA
STR. 4

MORSKA
ŠČUKA
STR. 7

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 19. marca 2009 ☼ Leto XIX, št. 12

Bodo otroci v Slovenski vesi ostali brez vrtca?

Občina Monošter namerava letos junija zapreti vrtec v Slovenski vesi, ki je podružnični vrtec Vrtca Monošter. Odločitev utemeljujejo s tem, da bi z ukinitvijo delovanja vrtca monoštrska občina (mikroregija), ki je vzdrževalec vrtca, lahko prihranila skoraj dva milijona, leta 2010 pa več kot štiri milijone forintov.

V vrtec v Slovenski vesi sedaj hodi 12 otrok. Če bo vrtec ukinjen, bodo morali ti otroci hoditi v narodnostno skupino v Monošter, kjer je zdaj 26 otrok. Tako bi bilo v skupini preveč (trenutno 38) otrok, s katerimi bi se dalo težje ukvarjati kot v neki manjši skupini. O tem, ali bo vrtec ukinjen, se bo občina odločala na redni seji 25. marca. Občina se v zvezi z ukinjanjem vrtca sklicuje na to, da je poslopje vrtca v slabem stanju in je dvorišče premajhno ter da imajo otroci v vrtcu na razpolago premalo igrac – kar je smešno. Igrac in knjig namreč imajo več kot dovolj, saj jih dobivajo tudi iz Slovenije. Poslopje res ni v najboljšem stanju, ampak kot so tudi starši v protestnem pismu napisali, v vrtcu večkrat sami kaj popravijo in kupijo za otroke. Tako so naprimer že pobarvali vsa vrata in so vrtec olepšali z novimi tapetami in zavesami. Glede dvorišča so zapisali, da je le-to dovolj veliko, igrala na njem so tudi skupaj kupili. V protestnem pismu, ki so ga med drugim poslali županu

Malčki v Slovenski vesi z domačo vzgojiteljico Iluško Bartakovič in vzgojiteljico-asistentko iz Slovenije Gabrielo Marič

Občine Monošter, Ministrstvu za šolstvo in kulturo, Veleposlaništvu Republike Slovenije v Budimpešti in Generalnemu konzulatu Republike Slovenije v Monoštru, so starši protest proti zapiranju vrtca utemeljevali tudi s tem, da je avtobusni promet zelo slab, in tisti, ki nimajo avta, bi imeli probleme s tem, kako peljati otroke v Monošter.

Vzgojiteljica vrtca v Slovenski vesi in predsednica Slovenske manjšinske samouprave Monošter-Slovenska ves, Iluška Bartakovič, pravi, da je vrtec edina ustanova v vasi, ki lahko pripelje malo življenja med vaščane, saj so otroci tisti, ki z lepimi programi nastopajo

ob različnih praznikih oz. na prireditvah. »V tukajšnjem vrtcu smo kot velika družina, poznamo vsak drobn problem prav vseh otrok, ki so nam tako blizu, kot če bi bili naši lastni. Tudi starši menijo, da bi otroci težje napredovali v večji skupnosti, tudi glede slovenskega jezika. Vsako sredo se v vrtcu odvija slovenski pouk, ki ga izvaja vzgojiteljica iz Slovenije, ki se tudi lažje ukvarja z manjšo skupino. Otrokom pa tudi to koristi, da so v slovensko govorečem okolju, saj če gremo na sprehod po vasi, lahko še tu pa tam slišijo slovensko besedo,« - je menila Iluška. Povedala je

še, da se je v vasi začelo tudi zbiranje podpisov proti ukinjanju vrtca.

Proti zapiranju je protestirala tudi Slovenska manjšinska samouprava Monošter-Slovenska ves, ki se je med drugim sklicevala na Zakon o pravicah narodnih in etničnih manjšin na Madžarskem (1993). V zadevi pa je nena zadnje posredoval generalni konzul v Monoštru Drago Šiftar, ki se je sestal z županom mesta Monošter, s poslancem Zsoltom Némethom ter z obema predsednikoma slovenskih krovnih organizacij. »Če bo župan samo malo upošteval vso zakonodajo, ki regulira manjšinske vrt-

ce, ni možnosti, da bi vrtec v Slovenski vesi zaprl. Takrat bi resno kršil ne samo določena pravila, ampak množico zakonov,« - je stanje ocenil generalni konzul, ki meni, da je vsaka prizadeta stran – zlasti starši – pravočasno reagirala. »To nam je nek model, kako ravnati v bodoče, v nekem družbeno koristnem kontekstu. Vsaka čast mamicam, ki so pisale pismo veleposlaništvu in tudi konzulatu. Vrhunsko so se organizirale in tako je prav tudi v bodoče. Želel bi, da se iz tega vsi nekaj naučimo,« - je še povedal. Glede denarja, ki ga hoče monoštrska občina z zaprtjem vrtca prihraniti, pa ugotavlja, da je to nizki znesek. »Ta denar ne rešuje niti občinskega proračuna, kaj šele mestnega ali celo mikroregijskega. Res je, da je monoštrski proračun v veliki krizi, ampak govorimo o tako malih zneskih, da so zanemarljivi.« Občina bo torej končno odločitev o ukinjanju sprejela 25. marca. Obljubili pa so, da bodo dali pred sejo možnost za izražanje mnenja vsem prizadetim. Ti pa upajo, da občina na seji zaradi veliko nasprotnih mnenj ne bo sprejela odločitve o zaprtju vrtca, saj bi morda v tem primeru pridobili še eno leto, kajti vpis v vrtec bo že na koncu marca, ali pa v boljšem primeru sprejme odločitev, da vrtec ostane.

Nikoletta Vajda

PANONSKI PROSTOR IN LJUDJE OB DVEH TROMEJAH

Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani, odbor Slovenske akademije znanosti in umetnosti za proučevanje narodnih manjšin, Znanstvenoraziskovalni center SAZU in Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija, so novembra 2007 pripravili v Murski Soboti simpozij na temo Panonski prostor in ljudje ob dveh tromejeh. Tedaj so se dogovorili o izidu zbornika, v katerem bodo natisnjeni referati in povzetki razprav v delovnih skupinah. Urednika zbornika, ki je izšel pred nedavnim, sta dr. Vera Klopčič in akademik dr. Anton Vratuša, recenzenta dr. Matjaž Klemenčič in dr. Jernej Zupančič. Publikacijo so natisnili v 1000 izvodih.

Urednika sta poudarila, da z objavo prispevkov želita nagovoriti tako akademsko kot širšo strokovno javnost. »Ravno tako si želiva, da bi s to publikacijo približali posebnosti raznolike pokrajine na severovzhodu Republike Slovenije tudi širšemu krogu bralcev, snovalce razvojnih načrtov pa vzpodbudili k inovativnemu prepletanju projektov za ohranjanje naravne in kulturne dediščine s sodobnimi sonaravno naravnanimi ekonomskimi, socialnimi in kulturnimi programi.«

V prvem delu zbornika so objavljeni pozdravni nagovori, prispevki iz uvodnega dela in prve delovne skupine »O interkulturalnosti v panonskem prostoru«. V drugem delu so prispevki delovne skupine »Kadri, zaposlovanje, sodobne razmere in trajnostni razvoj Prekmurja«, ki orišejo projekte za nadaljnji razvoj in demografska gibanja. Tretji del zajema prispevke iz sklopa »Jezikovni aspekti položaja manjšinskih skupnosti v panonskem prostoru«. Dodane so priloge: Program znan-

stvenega srečanja, Program študijskega potovanja na Goričko, tekst dr. Attila Kovácsa Zapis s študijskega obiska naselja Dobrovnik-Dobronak, Zapis-kolumna dr. Jožeta Pirjevca v Primorskem dnevniku in informacija o Romskem informativnem centru Romic.

Pobudo za temo mednarodnega simpozija je dal akade-

značilnostmi prekmurskega človeka in njegovega značaja se najčesteje navajajo: gostoljubnost, vernost, ponižnost, čustvenost, skromnost, varčnost, delavnost, družabnost ter vezanost na zemljo, domači kraj in materni jezik.« Podrobneje je prekmurskega človeka opisal dr. Vilko Novak in ne, kot bi pričakovali, psiholog

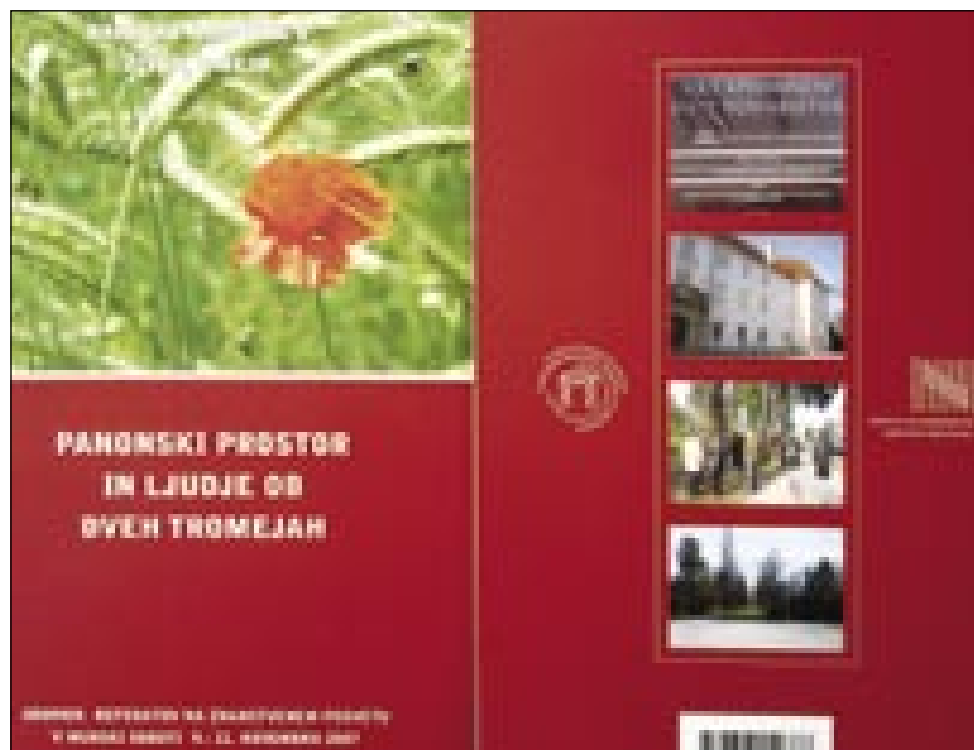
pa tudi na širšem prostoru v okviru Evropske unije in drugih mednarodnih povezav.«

Čeprav prinašajo pomembne vsebine, večine referatov ne moremo podrobneje predstaviti v novinarskem zapisu. Zato zgolj omemba tekstov, ki se poudarjeno ukvarjajo z narodnostno tematiko: Vloga manjšin v

mag. Suzanne Weitlaner; Madžarski jezik v stiku v panonskem prostoru ob dveh tromejeh Anne Kolláth; Pomen sodelovanja Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota s knjižnicami na Madžarskem (od 1996 do 2006) Jožeta Vugrinca. S tem ni rečeno, da se tudi drugi referati in razprave, nekateri bolj drugi manj, ne dotikajo manjšinske oziroma narodnostnih tem in problematike.

Pomembeno dopolnilo zbornika sta recenziji. Izredni prof. dr. Jernej Zupančič ocenjuje, »da je monografija (zbornik) izrazito interdisciplinarno delo, ki obsega od dobro zastopanih zgodovinskih, etnoloških in jezikoslovnih (točneje slavističnih) analiz do specifičnih gospodarskih, socialnih, političnih, kulturoloških opredelitev ter nekaterih specifičnih (celo medicinskih) pristopov. Vendar ima delo jasen skupni imenovalec: manjšinsko vprašanje. Le-to tvori jedro razmišljanja in se implicitno vklaplja v večino tekstov. Navidezna raznolikost ponazarja pestrost obravnavanega prostora, ki so ga (in ga še vedno) definirajo politične meje.« Redni prof. dr. Matjaž Klemenčič: »Glavna kvaliteta monografije je v tem, da analizira procese v tem prostoru z vidika različnih znanstvenih disciplin in ponudi celovito podobo procesov in medsebojnih vplivov tradicije, kulture in migracij... Za predstavnike manjšinskih skupnosti iz slovenskega zamejstva, iz Porabja in avstrijske Štajerske, madžarske manjšine v Sloveniji in hrvaške na Gradiščanskem se v različnih oblikah medsebojnega povezovanja nakazujejo možnosti za ohranjanje identitete in jezika«.

ERNEST RUŽIČ

mik dr. Anton Vratuša, in sicer pod naslovom Panonski prostor in ljudje med dvema tromejama. V obsežnem znanstvenem prispevku na izhodiščno temo je opredelil tudi Panonski prostor: »Gre za svet med Muro, Rabo in Zalo, ki je bil v svoji preteklosti na obrobju – daleč od Dunaja, Budimpešte in Zagreba, da o Ljubljani ne govorim. Vse do konca prve svetovne vojne je del tega območja bila ogrska Stražna krajina – Órség. Sicer pa je to skrajni severovzhodni del skupnega slovenskega kulturnega prostora, kjer so Slovenci celo tisočletje živeli ločeno od svojega matičnega slovenskega naroda, v mejah nekdanjega nemško-ogrškega imperija...« In prekmurski človek? »Med

in filozof dr. Anton Trstenjak, poudarja akademik Anton Vratuša, ki razpravo zaključuje z oceno: »Upravičeno je pričakovanje, da bo izgradnja kraka avtoceste Maribor-Lendava-Pince in modernizacija železniškega kraka Ormož-Hodoš končno tvorno povezala Prekmurje in s tem tudi Porabje ter celotno Pomurje tako v okviru celotnega slovenskega kulturnega in gospodarskega prostora, kakor tudi s Podonavjem.« Še sklepna misel iz Povzetka: »Pričakovanje, da bodo prebivalci pokrajine, na stičišču narodov in kultur ob odprtih mejah lahko uspešno gradili svojo bodočnost ter ustvarjalno prispevali tudi v skupnih naporih za mir, trajnostni razvoj in varnost za vse v sosodstvu

obmejnem prostoru avtorice Mihaele Bregar; Oris jezikovne politike in jezikovnega načrtovanja v panonskem prostoru ob dveh tromejeh dr. Albine Nečak Lük; Sodelovanje držav s pripadniki narodnih manjšin, ki živijo v drugih državah dr. Vere Klopčič; Krščanske hrvaške novine dr. Roberta Hajszana; Pomen medijev in informiranje v panonskem prostoru Ernesta Ružiča; Sezonsko zaposlovanje Porabskih Slovencev v obmejnem prostoru dr. Katalin Munda Hirnök; Zveza Romov Slovenije in Radio Romic Murska Sobota Jožeka Horvata Muca; Jezikovna analiza romana Garaboncijaš Fraceka Mukiča avtorice dr. Zinke Zorko; Pomen društva člen 7 za avstrijsko Štajersko

Matthias, brich Eis, hast keins, so mach dir eins!

V naši novinaj leko dosta šete o tom, kak so živeli, kakše šege majo pa ka gnesnaden delajo Slovenci na Vogrskom. V rosagi pa geste dvanajset drugi manjšin, štere so fejšt ovaške od nas, majo ovaške šege, zgodovino, vōro pa gezik. V vsikšoj nauvoj številki Vam zatau na kratki nupokažemo edno od tej manjšin.

»Matjaž, poteri led, če ga ne najdeš, pa si ga naredi,« - so nej davnik, 24. februara pravili Nemci, gda so steli zvōdati, kakšo vrejmen baude. Nemce zove skor vsikši narod med Karpatami »Švabi«. Pravi Švabi, šteri so samo edna skupina Nemcov, živejo na gnešnjom Vogrskom samo v trej vesnicaj v županiji Szatmár.

Prvi Nemci (Franki) so v Panonijo prišli že v 9. stoletji, prva je je nikdar nej bilau. Sveti Števan je dosta Nemcov pazvo v svojo kraljestvo, zvekšoga viteze, dūhovnike pa barate. V srednjom veki (középkor) je na Vogrsko dosta nemški majstrov pa bautšov prišlo. V

Nemško gledališče v Szekszárdi

13. stoletji so svoj dom najšli v vnaugi vogrski varašaj. S tej cajtov so ostali gnešnji Nemci na zahodnom tali Vogrske (v Burgenlandi) pa rudarji (bányászok) v bregaj Börzsöny. Na Erdeljskom so takzvani »Saški« Nemci krepki bili, v dosta varašaj so uni največši narod bili.

Vekši tau Nemcov pa je prišo v naš gnešnji rosag po tistom, ka so Törke vōzagnali. Vogrski gospaudge so je pripelali na svoje zemlé, štere so prazne bile. Avstrijski krali so samo katoličanske Nemce zvali, ka bi jim na pomauč bili prauti protestantskim vogrskim gospaudom. Casar Jožef II. je vsikšoj nemškoj držini darūvo en par güncov, dva konja pa edno kravo, dobili so kaula,

plüg pa brano tō. V tom cajti je v Vogrskom kraljestvi samo 40 procentov lüstva Vaugrov bilau, na priliko je v Budi 30 gezero Nemcov pa samo 7 gezero Madžarov živelo.

Leta 1848 so ništerni Nemci bili na strani revolucije, ništerni pa prauti. Od 13 generalov, štere so

vmorili v Aradi, je pet Nemcov bilau. Za cajta avstro-ogrske monarhije se je dosta »Švabov« asimiliralo, med njimi pa je že zvün pavrov dosta varašancov, delavcov pa vōnavčeni lidi bilau. Po Trianoni je v Vogrskom rosagi ostalo kauli petstau gezero Nemcov, živeli so na Južnom Vogrskom, na bregaj v srednjom Prekodonavji (Dunántúl) pa v Burgenlandskom tali. Novembra 1938 so napravili takzvani *Volksbund*, v šterom so se zbérali Nemci z Vogrskoga. (Med bojnov so meli dosta slovenski članov s Porabja tō, šteri so čakali baukši žitek na Nemškōm.) Gda se je druga bojna začnila, se je organizacija vsigder bole padašivala z Nemškim Rajhom. Dosta članov je nutstauipilo v SS, prauti konci

bojne so že Nemce tak notzvali, ka so je ranč nej pitali. Po bojni so leta 1946 blūzi dvestau gezero Nemcov deportirali na Nemško, tak v sovjetski kak v merkanarski tau.

Inda so v naš rosag nemški pavri prišli s srednji pa južni talov Nemškoga, tau se pozna na njinom geziki tō. Gnes gučijo mejšane domanje rejči, štere so že na Vogrskom gratale. Kauli Monoštra, Varaša žive skupina *hienci*, šteri gučijo skoro tak kak Nemci na Pajerskom (Bajorsország). Zo-vejo je *pumhienci* tō, gnauk so prej s svojimi štūkami prva paukali, kak je eden gospaud v ves prišo. Če so rejsan te Nemci knjižno rejč tō čūli v šaulaj pa cerkvaj, med sebov so vsigder domanjo rejč nūcali. Tau mlajši več skor nindri ne vejo, se pa včijo knjižni gezik v šaulaj, ka se gnesnaden splača znati nemški.

Inda, gda so Nemci v rosag prišli, so njini moški meli duge vlasé, štere so v kito spleli, pa na glavau nabodnili z glavnjikom. Na Vogrskom so spoznali badjūsi, prva so je nej nosili. Srajco pa lače so doma tkali, pred dvestau lej-tami so srajce eške do kaulan segale. Če je srajca nej golej mejla, so nosili moški črni, židani vacalejg na šinjeki. Lače so vauske bile, pri Vaugraj so oprvin vidli, kak fajne ladne so šurke lače vleti. Na nogaj so nosli takzvané »pačke-re«, šteri so bili kusti vuneni štrūmfi do kaulan, vzimi so leseno »klumpo« cujnosli. Moški so eške sive fōrtok tō meli. Ženske srajce so ranč tak duge bile, nad njimi so Nemice nosile prslejk. Tista ženska je prej lejpa bila, štera je šurki kučet pa male prsi mejla. Zavolo toga so ozajek vankiške nosle. Veuki prt so mele na plečaj, s toga se je vidlo, što kak bogati gé. Na tau so kazali prstanki, aringlinge ali križec na šinjeki tō.

O domanji Nemcaj gučijo, ka

se narodijo tak, ka plešejo pa spejvajo. Po nemški vesnicaj so vseposedik meli plehbando, oča je navčo sina igrati. Pesmi so si dojspisali v pesmaricaj pa tak naprej dali. Za fašenek so tri dni pa tri noči plesali, samo maro krmit pa prejkarnaravnat so se ojdli domau. Nemci najraj plešejo landler, walzer, polko pa Siebenschritt. Gda so se leta 1934 v vesnici Mágocs srečale bande, je vkūperprišo kauli petnajset gezero goslarov.

Na den svete Borbale (4. december) so dekle zrankma rano odiše v gračenek, ka ziškejo tri vejke (breskovo, djablanovo ali črešnjovo). Med tejm so mogle tūma biti, pa v kūnji vejke v posaudō dati. Če so do božiča vejke cvele, se je dekla drūgo leto ženila. Licijovo so zvali »kokaušin

Nemške pesmarce z Rábafüzesa

den«, vertinja je kokaušom figice spekla iz kukarčnoga šarauta pa pšenice. Z lanca je kraug naredila, ka aj bi kūre doma djajca nesle. Na Janošovo je cejla držina pila s posvečenoga vina, ka aj bi je gut nej bolo. Za fašenek so kokauta zakopali v zemlau, ednomi pojbi so oči zavezali pa je mogo z botom kokauti glavau vkrajvdariti. Če se ma je posrečilo, so kokauta skūjali pa zeli. Veuki četrtek so zvali »zeleni četrtek«, pa so zvekšoga samo kapūsto, lūk pa šalato geli. Na nauč prvoga majuša so podje norije delali,

ižine dveri so s kūsami inan odpelali pa na strejo djali.

Nemci so svojo gesti tak spre-menili, gda so na Vogrsko prišli, ka so začnili radeči prpeu cūjdejavti. Kukarco so prva tō samo mari davali, sledik so že z nje šterc redili. Palačinke so pekli, kuste kak zonke, pa so s šalato geli. Nemški pavri so bole prausno rano meli, gesti z mele, graja, kapūste pa krumplinov. Šparali so, ka bi s kem več grūnta meli, kak pravijo: »V želaudec se ne vidi, na golej pa ja.« Župe so kūjali s testa pa krumplinov. Trikrat na keden so trifelé testau geli (*Nudeln, Nockerln, Knödel*). Z graja so kūjali k ednomi obōdi župo pa prikuho (főzelék) tō. Mesau so bole za svetke geli.

Po statistiki iz leta 2001 na Vogrskom žive 50-60 gezero Nemcov, največši tau v župa-

niji Baranya. Njine organizacije brodijo, ka kauli 200-220 gezero takši lūdi geste v našom rosagi, šteri majo nemške korenjé. Zvekšoga so katoličanske vōre, depa meš v maternom geziki malo majo, ka nega zavolē nemški dūhovnikov. V Szekszárdi leko Nemci dejo v svojo gledališče tō. Gnesnaden se leko že slo-baudno za Nemce držijo. Eške itak pa se padašivajo s tistimi držinami na Nemškōm, štere so mogle po drūgoj bojni zapūstiti Vogrsko samo zavolo toga, ka so Nemci bili.

-dm-

OD SLOVENIJE...

Je mediacija dokončna pot do rešitve mejnega vprašanja?

Komisar za širitev Olli Rehn ter slovenski in hrvaški minister Samuel Žbogar in Gordan Jandroković so na srečanju v Bruslju, ki je trajalo približno tri ure, preučili možnosti za dogovor o specifičnih pogojih za evropsko posredovanje in se dogovorili, da v bližnji prihodnosti nadaljujejo pogovore.

Zunanja ministra Slovenije in Hrvaške, Samuel Žbogar in Gordan Jandroković, sta dan po srečanju ločeno spregovorila o pogovorih v Bruslju. Po besedah Žbogarja Bruselj vidi mediacijo kot dokončno pot k rešitvi vprašanja meje med državama, medtem ko je Jandroković zatrdil, da Slovenija ni pripravljena sprejeti hrvaškega predloga za mediacijo. Obe strani načelno sprejemata predlog komisarja Rehna, da bi vprašanje meje med državama reševali z mediacijo, vendar sta Slovenija in Hrvaška še vedno narazen pri temeljnem vprašanju, kaj bi mediacija morala prinesiti. Po oceni Slovenije vidi Rehn mediacijo kot dokončno pot k rešitvi vprašanja meje, zato je Hrvaška zdaj tista, ki je s svojimi pogledi na mediacijo kot na pot do Meddržavnega sodišča v Haagu dlje od stališča Bruslja, je dejal Žbogar. Hrvaški zunanji minister pa je po drugi strani v Zagrebu dejal, da Slovenija ni pripravljena sprejeti hrvaškega predloga za urejanje mejnega spora na Meddržavnem sodišču niti za odpravo zadržkov glede hrvaških pogajanj z EU. Na vprašanje, kako komentira Žbogarjevo izjavo, da večina članic EU podpira mediacijo, kar pomeni urejanje mejnega spora brez tega sodišča, je odgovoril, da ima drugačne informacije od slovenskega kolega. Poudaril je, da za Hrvaško ni sprejemljiva mediacija, ker se podobni spori urejajo na Meddržavnem sodišču.

Evropski parlament je nato v Strasbourgu z veliko večino potrdil resolucijo o napredku Hrvaške na poti v EU. V njej med drugim pozdravlja dejstvo, da Slovenija in Hrvaška sprejemata pobudo Bruslja o mediaciji, in meni, da bi morala mediacija temeljiti na mednarodnem pravu. Evropski poslanci iz Slovenije so o resoluciji glasovali različno.

Držinske štorije (8)

Vsakša držina ma svojo štorijo, svojo pripovejst, stero največkrat poznajo samo členi držine pa kakšni sausedge, dapa vse oni tō nej. Spomini segajo nazaj največkrat do stari starišov, če so stariške kaj pripovejdali o njij, na življenje stari starišov pa starišov se pa tisti, steri te zgodbe pripovejdajo, sami tō spominajo. Ema Sukič je zdaj v Sakalauvcay gorziskala Elzo Kondor (Makoš), po domanje Petjino Bōško, stero je življenjska paut iz male vesi odpelala v velki varas v Meriki pa nazaj.

Lejta od ženitve do smrti prvoga moža

»Kak sam že pravla, 1954. leta smo se ženili. Gostüvanje je trno veselo bilau, ka je ciganj-ska banda igrala. V nedelo smo se zdavali, gostüvanje je držalo v pondejlek do podneva. Dja sam po tistim tanazaj

revolucija vövdarila. Sam trpetala, ka se ma zgoditi, če mauž leko domau pride ali do je kama tapelali. Dva deteta sam že mejla, s tretjim sam pa noseča bila, on se je 1957. leta naraudo. Na srečo je mauž no-

Makoš banda je sprevajala sakalovsko folklorno skupino tō

v gauško išla delat, mauž pa tanazaj v fabarik. Par mejsecov je brz odletelo, novembra je mauž mogo rutjivati k soldakom, dja sam pa noseča bila s prvim detetom. Majuša leta 1955 se je dejte narodilo, dobili smo edno lepo deklíčno. Oče go je vido samo, gda je že dva mejseca stara bila. Tistoga ipa so soldactje samo na leto dvakrat leko prišli domau k držini. Pa kak mlada, ka sva se že dugo nej vidla, sva se ljubila, pa sam dja pá noseča gratala. 1956. leta sam že drugo dejte porodila. Z njim sam dosta nevolé mejla, ka so ga vüja bolela. So ma obadvej rezali v špitalaj. Baugi sam valo dala, ka sam pri starišaj ostala, ka so mi mati dun leko kaj pomagali.

Gda bi mauž leko dolarisnivo, te je 23. oktobra 1956

vembra slejdnje dni tō domau prišo. Te sam se malo zmirila. Te je pa tau največšo mišlenje bilau, ka smo meli samo edno künjo pa ižo za spanjë. Držina je vsigdar vekša bila, stariške, miva z možaum pa tretjo dejte je že tō na pauti bilau. Pa moj brat, steri je nej zdravi bijo, je tō doma bijo. Kumaj smo mesto meli. Te sva si z možaum tak zgučala, ka ešče edno ižo zozidamo. Prejdjen ram je iz tunčance bijo, tistoga smo vse vkrajvtrgnili. Pa smo ga s ciglom zozidali. Te je že malo ležej bilau. Tādala smo tak zidali, kak smo pejneze meli. Sva tñupila edno tele, bikaša, sva ga skrmila, pa gda je dve leti star bijo, je vago sedem mejtrov. Zanga smo lejpe pejneze dobili. Tak smo te leko kaupanco (kopalnico) pa WC znautra napravili. Za

prati mašin sva tō kúpila, ka mi je nej trbelo na rokau telko gvanta prati.

1958. leta se je štrto dejte narodilo, tō je pojep bijo. Liki on srmak se je tak naraudo, ka je nej čüjo, zatok je pa potistim gunčati tō nej vedo. Telko smo ga v Somboteu v špitale vozili, leko ma dun kaj pomorejo. Dapa doktorge so tak pravli, on se je tak naraudo, prauti tomi nejga vrastva. Tau je namé fejst bantivalo, dosta sam djaukala, zakoj sam tak nesrečna, ka telko nevolé mam s svojimi mlajši.

Gda so mlajši malo že zrasli, te je mauž namé tō v kosni fabarik spravo delat. Dva sva že zatok lejpe pejneze slüžila. On je igrat ojdo po gostüvanjaj, po balaj na konci tjedna v cejlaj krajini, od tistoga so tō kakšni pejnazge prišli k iži. Vönavčeni šlosar je bijo, vse je vedo narediti, kakšne maši-

Zdavanjski kejp drugoga sina

ne, ka smo na verstvi nücali. Eden stari traktor je tō tñüpo pa ga je popravo, po tistim je nej trbelo več s kravami orati pa lejs domau voziti iz gauške. V stüdenec je črpalko (szivatýü) napravo, ka je oče več nej trbelo s pitlinami pa kantami vodau v štalö vlačiti.

Dja samo dobre spomine mam od prvoga moža. Nigdar je nej lagvo volau emo, svigdar je veseli pa koražen bijo. Meni je vsigdar pravo, boj vesela, dokač 'š mene vidla, se nika ne boj.

1966. leta sam dja pá noseča gratala. Štiri mlajše sva mejla leto za letom, te sva pa osem

lejt nej mejla. On bi rad ešče edno deklíčno emo, pa se je nama narodila lejpa deklíčna. Dapa pá smo nej meli srečo z njauv, so go vüje bolele, nika so go mogli v špitalaj zapraviti, ka gda smo go domau prinesli, je trno lagvo čüla. Telko sam si že pamet trla, če je tau boža kaštiga ali kakšna čalarija, ka so moji mlajši tak nesrečni s svojimi vüjami. Ona zdaj ma slušni aparat (halló-készülék) pa tak čüje.

Lejta so šle, mlajši so gorazarasli, starejši so se oženili, vnuki so eden za drugim prišli na svejt. Mauž je na več mejstaj igro, v varaši pri velkoj bandi, v Sakalauvca je pa s svojo bando (Makoš banda) sprvajo folklorno skupino, v steroj so naša dva sina pa hči tō plesali. Pa po balaj, veselica so tō dosta špilali. Dapa njegvo zdravje več nej pravo bilau. Emo je viski krvni pri-

tisk (vérnnyomás) pa po pravici povedano, se je skrb tō nej emo.

1982. leta 4. apriliša (te je tau ešče velki svetek bijo) so v Varaša špilali z godbo na pihala (fúvószenekar), špilo je na trobenti. Ganuk ma je samo lagvo gratalo pa je vtñüperspadno. Prišo je doktor, rešilec, odpelali so ga v Somboteu, dapa nej bilau pomauči, boži bič (možganska kap) ga je vdaro. 14. apriliša 1982. leta je mrau. Samo 48 lejt star je bijo.»

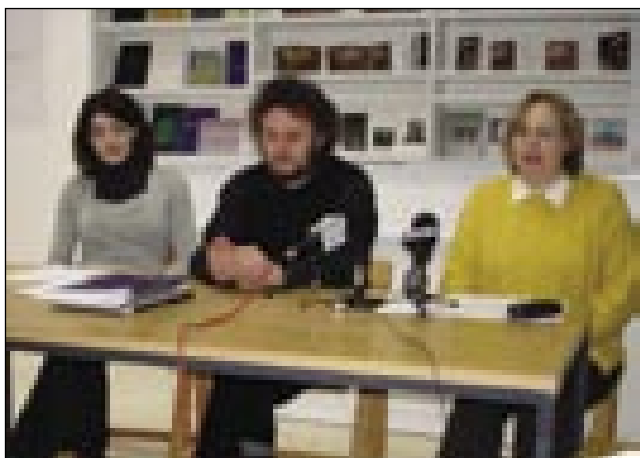
(se nadaljuje)

Zapisala: Ema Sukič

Soboška Galerija v letu 2009

KAKOVOSTEN PROGRAM: »DOBRO JE SAMO NAJBOLJŠE!«

Direktor Robert Inhof, kustosinja Irma Brodnjak in informatorka Jelka Geder so predstavili letošnji program razstav v osrednjem pomurskem razstavišču, Galeriji Murska Sobota. Če odštejemo samostojno razstavo slik Zdenka Huzjana, ki je bila odprta od lanskega decembra do januarja in razstavo Umetnine iz Prekmurja. Od romanike do modernizma se bo v soboški Galeriji do konca leta zvrstilo še deset razstav, ob njih bo potekala še vrsta drugih aktivnosti in programov, zlasti pri vzgoji in izobraževanju mladih in predavanja za odrasle. Direktor Robert Inhof ugodno ocenjuje lanske dogodke in delo v Galeriji, ko so našli le nekaj manj kot 4600 obiskovalcev in za letos poudarja načelo kakovosti pri pripravljanju razstav, tako akademsko izobraženih umetnikov, kakor

Kakovostno in vsebinsko pestro dejavnost soboške Galerije so predstavili kustosinja Irena Brodnjak, direktor Robert Inhof in informatorka Jelka Geder.

tudi tistih, ki se ljubiteljsko ukvarjajo s slikarstvom in kiparjenjem. Kustosinja Irma Brodnjak za svoje delovno področje pravi, da želi doseči čimveč ciljnih skupin, zato začenja z delom že v vrtcih. Otroci skozi igro spoznavajo likovne zvrsti, posebne delavnice pa imajo in bodo imeli za osnovnošolce in srednješolce.

Prihodnji mesec se bo s samostojno razstavo slik predstavil Jožef Muhovič, naslednja bo razstava črno-belih fotografij Janeza Marčiča. Razstavo bo soboški posredovala kranjska Galerija Prešernovih nagajencev za likovno umetnost. Vzporedno bodo v mali galeriji na ogled ilustracije Žarka Vrežca, ki sodeluje z različnimi revijami in enciklopedijami. Razstava bo pritegnila tudi otroke, zagotavljajo v Galeriji. Junija bosta ravno tako hkrati dve razstavi, in sicer se bo Anton Buzeti predstavil z erotičnimi karikaturami, v veliki galeriji pa bo tedaj razstava del neakademiških slikarjev in kiparjev. Dela za razstavo bo izbrala posebna strokovna komisija, za sodelovanje pa se bodo lahko prijavi likovni ustvarjalci, ki niso člani Društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije.

Poleti bodo pripravili sočasno kar tri razstave: v veliki galeriji se bo z novjšimi deli predstavil Robert Černelč, v mali galeriji bo samostojna razstava grafik Vesne Drnovšek, na balkonu galerije pa manjša spominska razstava del Ladislava Danča, nekdanji člana znane skupine DHLM: Danč, Hauko, Logar, Mesarič. Decembra bo v galeriji samostojna razstava slik Gustava Gnamuša, ki sodi v sam vrh sodobnega slovenskega slikarstva.

Nadaljevali bodo s strokovnim vodenjem po razstavah in pripravljali druga predavanja iz likovne umetnosti, ter se povezovali z ga-

Sporazum madžarske narodne skupnosti z Železno in Zalsko županijo podpisan

V lendavskem Centru Bánffy je pred dnevi predsednik sveta Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti József Kocon s predstavnikom vodstva Železne in Zalske županije podpisal sporazuma o sodelovanju na področju kul-

ture. Gre za sporazum, ki ga partnerji podpisujejo že več kot 20 let, v njem pa so zapisane oblike sodelovanja na področju knjižničarstva, muzejske, arhivarske in galerijske dejavnosti, pa tudi druge oblike sodelovanja na področju kulture.

Podpis sporazuma v Centru Bánffy v Lendavi

József Kocon je ob podpisu poudaril, da ga veseli, da so v zadnjih dveh letih več pozornosti namenili delovanju mladim, predvsem programom oživljanja kulture in zgodovine narodnosti. Razveseljivo je tudi to, da se v zadnjem obdobju narodnostne kulturne skupine predstavljajo tudi v obeh sosednjih madžarskih županijah, tako da to sodelovanje ni več enosmerno.

namenili projektu Élő örökség (Živa dediščina), ki so ga skupaj prijavi na razpis v okviru aktualnega programa Evropske unije Slovenija-Madžarska.

Jenő Manninger, predsednik zalske županijske skupščine, pa je med drugim opozoril na prireditve ob praznovanju tisočletnice obstoja županije. Županija Zala namreč, skupaj s tremi drugimi županijami na Madžarskem, letos slavi 1000 let svojega obstoja. Pripravili bodo veliko prireditev, nekatere bi radi pripeljali tudi v Lendavo. Tukajšnje ljudi pa vabijo tudi na prireditve, ki jih bodo sami pripravili.

Silva Eöry

lerijami v Sloveniji. Sicer pa so otvoritve razstav v soboški Galeriji že vrsto let prvovrstni kulturni in družabni dogodki, na katerih se pogosto zbere tudi več kot sto obiskovalcev iz Pomurja in vse do Maribora, včasih celo iz Ljubljane in sosednje Avstrije, denimo ob otvoritvi razstave Umetnine iz Prekmurja; od romanike do modernizma.

Tekst in foto: eR

... DO MADŽARSKE

Konstruktivna nezaupnica premieru

10. marca je predsednica manjše opozicijske stranke Ibolya Dávid v madžarskem parlamentu predložila nezaupnico premieru Ferencu Gyurcsányu. Njen kandidat za predsednika vlade je Lajos Bokros, ki vodi tudi strankino listo na evropskih volitvah. Za veljavnost nezaupnice je potrebno zbrati 74 podpisov med parlamentarnimi poslanci. Po mnenju predsednice Demokratskega foruma se bo zdaj pokazalo, ali opozicija res hoče zamenjavo vlade in njenega predsednika za vsako ceno ali le takrat, če bo vodil vlado predsednik večje opozicijske stranke, FIDESZ. Poteze, da je Ibolya Dávid predlagala za premiera nekdanjega finančnega ministra levičarske Hornove vlade, tudi v njeni stranki ne odobravajo. Nekdanji premier Péter Boross je dal pobudo, naj se skliče izredni kongres stranke, na katerem naj bi razpravljali o usmeritvi stranke. Po njegovem mnenju je vodilni na listi stranke za evropskega poslanca Lajos Bokros prekoračil pooblastila, ko je govoril o morebitni koaliciji med socialisti (MSZP), liberalci (SZDSZ) in Demokratskim forumom, ki naj bi se sklenila zaradi odprave posledic gospodarske krize. Predsednica stranke je predlagala, naj se kongres skliče 13. junija, po evropskih volitvah. Na tem kongresu pa bo sama prisila, da se ji vložijo nezaupnica.

Davčne spremembe

Vlada je prejšnji teden predložila parlamentu novelo davčnega zakona. Davčni stopnji se ne bosta znižali, ostaneta 18- in 38-odstotni, le da bo prva veljala do 1,9 milijona foritov dohodka, namesto sedanjih 1,7 milijona. Povišal se bo splošni prometni davek, z 20 na 23 odstotkov. Narasla bo tudi trošarina nekaterih artiklov, pri bencinu za 5,3 odstotka, pri cigaretah za 5 odstotkov, pri alkoholnih pijačah za 6-7 odstotkov. Po načrtih vlade bo 50 odstotkov do zdaj neobdavčenih dodatkov (boni za letovanje, boni za hrano itd.) v prihodnje obdavčenih.

»Kak lastvica gnejzdo težko redi, tak se človek s svojim ramom tū mantra«

Prejšnji teden sam se od tauga pogučavo s Kozaulino Mariškov z Otkovec, kak so cūgli redli. Baugi hvala, cūgle smo že vōzažgali, pa so se vōrasladili. Tak ka vcuj leko stanemo zidati. Mariška nēni na postelji sedijo, v krili s črnim mačkom, pa čakajo, naj je začnem spitavati. Vūpam, ka črni maček nam ne odnese srečo, pa tisti ram, ka ga gorzozidamo, se ne oberne vkūper.

• *Mariška nēni, kak so začnili gnauksvejta ram zidati?*

»Najprvin so vapno pogasūvali. Edno velko djamo so skopali, pa v tau so tisto vapno notralejvali, štero so že v ednoj velkoj kopanji pogasili. Prajnato vapno so v Varaši pri ednom Židovi tjōjpili v žakli. S tej žaklov so vapno v kopanjo vlejali, pa z vodaav so go vkūper zmejšali. Gda je voda vapno prejkpreojdla, te so tau z lopatami v djamo prejkzlopatili. V ednoj djami je tak dvajsti, tresti mejtrov vapna bilau, što kak velki ram je zido. Tau je edno leto moglo stati, naj se tak segne kak žir. Te čas so že vcujstanili pa so pejssek začnili kopati. Tistoga reda so ga nej iz Rabe vozili, liki doma iz taši brgav, šteri so pejsēcni bilej. Tau je taši ridjavi pejssek bejo. Potejm so fundament vōskopali pa zemlau so začnili tapopravlati. Če je vejšašnja bejla, te so vōvozili, če trbelo, te so pa navozavali. Gda so s tejm zgotauvili, te so tisti cūgel, ka je v peči bejo, skrejej vozili. Gda je že vse kreda bilau, te so vcujstanili zidati. Edni so majter graužali, drugi so vcujnosili, zidardje so pa zidali.«

• *Od tjec so bilej zidardje?*

»Naš zidar je s Štajerskoga bejo.«

• *Kak ste se te razmili?*

»Moj oča je znau nemški, dapa z njegvoj brigadi je že več taši bilau, šteri so iz Porabja bilej. Te je on goravzejo pa je vsakši den vōplačo.«

• *Gda so fundament vōskopali, te so že mogli vedeti, kakšno formo de emo ram. Sto je tau vam dolanamalo?*

»Tau so na biroviji (občina) delali, zato ka tistoga reda

Takšni rami so se zidali v Porabju na konci 19. pa na začetki 20. stoletja

je szolgabiróság bejo. Dugo sam mejla te plan, dapa zdaj ga več nejmam, zato ka se mi je nikam tazašiško. Te naš ram je taši, kak so dovoljenje vōdali, zato ka je tau vse štimati moglo. Na štali pa na škednji so duplanske vrte bile namalane na tistom papirji. Tau je pa zato bilau, če bi Baug vari odjenj bejo, te ozark maro leko obraniš, pa ranč tak v škednji drūge vrejdnosti. Na klejti pa na štali, gde je vrkar senau bilau, tam so želejzne šejne pa bauto naprajli, tau tū za volo odnja. Pa ranč tak na paudi so tūzfal zozidali, če bi se senau vōžgalo, naj tisti tau ne zgori dola, gde so lidgé bili. Tak ka prvin je tū nej bilau butasto lūstvo.«

• *Prvin tjelko iž je bilau pri ednom rami?*

»Naš ram je tak, ka dvej iže mamō naprej. Edna je velka iža, druga pa mala. Te mamō ešče edno tjōjnjo, edno klejt,

štalo pa škedjenj. Tau sam pozabila prajti, ka prvin kak bi vcujstanili zidati, je že vsakši kreda emo tišlarsko delo. Dvera, okna, stebra, zato ka gda so se že stenē zidale, nej trbelo na tau čakati. Nam je z Otkovec Grabin delo. Vsakši tišlar je nej mogo tau delati, zato ka samo tisti se leko podpisō, šteri je porcija plačūvo. Tau je že te ranč tak

bilau kak gnesden. Te je zato tašo tū bilau, če je taši tišlar ali cimerman delo pri rami, šteri nej emo papir od tauga, te ma je drugi podpisō.«

• *Kelko časa so zidali stenē?*

»Tau stalno teba ne vejim prajti, zato ka je naš velki ram, dapa tak mislim, ka več tjadnav.«

• *Od kec so vaši stariške meli telko pejnaz?*

»Moji stariške so zato meli pejnaze, ka so tavō šli v Meriko delat. Oni so tam prislūžili pejnaze za ram, pa ešče s tistoga, ka so doma maro krmili pa odavali. Tak ka 1913. leta so te vcujstanili ram zidati. Lejs je nej trbelo tjōjpiti, zato ka so meli gauštjo, dapa dosta dela bilau z njim. Te ešče nej bilau te veltje žage kak gnesden. Cejli lejs, ka je trbelo, so doma z rokav gorzožagali. Če je pa taši zido, šteri je nej emo gauštje, tistoma je pa ves vkūpdala.

Ūšo je od rama do rama, pa pri vsakšom rami je daubo eden baur.«

• *Stenē so zidardja gorazozidali, kak je te bilau tadala?*

»Gda so stenē stale, te so najprvin štukator goraklali, pa gda so do konca prišli, te so tau cejlo s tašo mokro zamlaav dolanamazali. Potistim gda je posenilo, te smo ešče z malōjom dolabejlili, pa je te tak lejpi pod bejo. Prvin so tjōjnja, iža tū z zemle bile spodkar, pa te smo z malōjom ranč tak dolabejlili kak pod. Zato ka je od tauga lepšo bilau pa se je nej prašilo. Tau so vsigdar večer delali, da so že drugi spali. Na, gda je pod kreda bejo, potistim so te strejo začnili redti. Lejs je že gotovi bejo, spodkar so ga vōmerili, pa so ga z vauži goravlekli. Tam je cimerman emo dva, šteriva sta ma pomagala, pa se je te streja pomalak delala. Gda je streja že stala, potistim so te pa pokrivali. Naš ram je že s črpnjami pokrit, dapa bilau, gde so tau ešče s šaupami delali. Te je tak bilau, ka gda je v Varaš po črpnje trbelo titi, te je cejla ves pregla, pa so na kravdji kauili nagnauk vōpri pelali črpnje.«

• *Od orē je ešče nej bilau guča.*

»Te je že mogla biti orau, zato ka tistoga ipa so več nej delali dimnate tjōjnje. Zato so pa štukator pa strejo vōnjali, gde je orau stala, pa ranč tak za špajert tū. Gda so orau gorazozidali, te so v Varaš šli pa pri šlosarji Haklar so zapovedali žalejzdja za špajert. Potejm so k kalara šli, šteri se je Keréc zvaav, pa so tablice tjōjpili. Gda je tau že vse doma bilau, te je prejšō zidar pa je začno kala zidati.«

• *Odtjec je bejo te zidar, šteri je vedo peč pa špajert redti?*

»Bejo je eden z vesi, dapa nam so Štajerdje redli. Najprvin so tak zidali kak stenau, pa samo po tistim so tablice goraklali, pa z drautom eden k drugomi vkūpvezali. Šteri so nej meli pejnaze, tisti so tablice nej sklali, samo so notra dali spucati. Gda so tak visiko goraprišli, kak se peč začne, te so veltje kamenje nutrasklali za pod. Tau je zato bilau, naj tej kamenji bola držijo ico.«

• *Tistoga reda, gda se je vaš ram zido, so bilej taši, šteri so ešče z zemlē zidali?*

»Tisti, šteri so nej meli tak pejnaze, tisti so te ešče z zemlē zidali ram. Nej cejloga, samo ižo, tjōjnjo pa klejt, de so oni bili. Drugi tau, štale pa škedjenj je s cūglami bejo zozidani.«

• *Kak tau, ka so štale iz cūglōv bile zozidane?*

»Tau je zato bilau, ka je tučanco štalin spar rūšo.«

• *Tučanca je falejša bila?*

»Pa vejš, ka je falejša bila. Nika drugo nej trbelo vcuj, samo zemlau, istino, ka dela je pa več bilau.«

• *Ka je razlika med tučanco pa med caucom (zaucom)?*

»Tučanco so bole s sūje zemlē redli, pa med dvōmi deskami se je vlekla gora stejna. Cauc je pa z blate bejo, pa tau blato so tak eden za drugim dolapluskali. Gda je cau poseno, te so vzeli bard pa so stenau dolastesali na gnako.«

• *Ka so v blato notrasklali?*

»Senau, majaur, slamo, pleve, pa tau so te dočas mejšali, ka je blato tašo nej gratalo kak testau.«

• *Ram zidati je zato nej leko delo.*

»Vejš, ka pravijo? Kak lastvica težko redi gnejzdo, tak se človek s svojim ramom tū dosta mantra.«

Karel Holec

Morska ščuka

Gvüšno je cejlo nouč čako v čakalnici, ar je vövi- do kak posušena skalina. Glavo je spüsto med kolena, vsakše teuko pa je pogledno v vejdro, v šterom se je neka fejst premetavalo.

»Njouvoga stouca, mali,« je s prstom pokazo na mene, »stoupi po malo soli, pa tūdi na kaj drügoga ne pozabi...«

Komaj sam zapro dveri, se je prikazala mati s solenko pa glažom palinke.

»Njouvoga stouca, neta vörvala,« je pogledno z bejlim, gda ga je žežgalo po guti, »ešče snočkar sam se z njo nategavo kak lapec z bikom, ar je bila tak globoko v vodej, kan ranč sunce ne pride ... Njouvoga stouca, mali,« je pa začno ponavlata svojo rečenico, »si ti že bio gda na mourdji?«

Poveso sam oči.

»Drügo leto te vzemem s seuv,« se mi je mujso, k materi pa stegno prazni štamprli, »boš vido, kelko šiftov je tam, pa železni so, če gli so nas včili, ka žezezo ne plava na vodej... Müva pa mava mali leseni čunaklin, ar se lejs nigdar ne vtopi - ti pa gvüšno ešče ne vejš plavati - s šterim va šla na odprejto mordje, gde naja čakajo najveške ribe. Samo naja,« je pa podstavo kupico, meni pa zapovedo, naj pomalek zdignem pokrivač na vejdro, pa notri vsipleh za malo prgišče soli.

»Paziti moraš, ka ti vkraj ne odgrizne roké, ar je ščuka velka kaštiga. Tou je riba, štera drügi ribi nigdar ne ostane dužna, zobé pa

ma vekše kak konžar ...«

Na skrivaj s a m

vzeo na pamet, ka ga je mati brsnila v nogou, kak če bi ma štela praviti, ka ma laž kratke nogé, pa tūdi pomalejša je kak krapa, štere je meo v svojem ribiškom artažaki.

»Njouvoga stouca, pa tou ešče neje vse,« se neje mogo odoleti novi palinki, »kak če bi vdarilo s čiste vedrine, se je napravo vijer. Na mourdji pa je vijer čista neka drügoga, naidnouk gratajo takšni vali, ka so vse té kuče male, če tūdi bi sklali eno na drügo. Moj čunaklin, ar je bio vajeni ešče dosta lagovejšoga, pa je sam od sebe gejzdo na rbtaj valov, samo ka ...« so se ma zamoutile oči. »Neka pa me je skouz vleklo doj ... Ka bi drügoga,« se je z nogouv dotečno vejdre, »kak ona, štero bi zdaj mogo pa küšniti na rit. Nikaj mi neje oustalo drügoga, kak se ji prepistim ...«

Vüje so mi trno zrasle.

»Ona pa,« je pazljivo zdigno pokrivač, kak če bi ji ščeo rejsan küšniti, »pa me je vlejla vö na süjo kak Čagranov konj, šteri je vsigdar znao sam domou. Nikaj nemo pravo dale, zdaj je - ka je,« je znenada pogledno na vöro pa si za pout potegno ešče eno palinko.

Stapo sam za njim kak strejti poloužek.

»Njouvoga stouca, mali, ranč kaple ne smejš polejati, ar ščuka nema plüč. Rejsan, gda me je potegnola na süjo, je cejlo nouč bila na pejski, premetavala se je, kak če bi jo boži žlak, pa sam si pravo: če si ti rejšila mené - mo ges tebé.«

Nej pa nej mogo biti tujma. Vsakše telko se je obrno, če je vse v redi, ges pa bi najrajši vejdro, v šterom se je

premetavo nekšni morski pozoj, obeso na njegov artažak, šteri se je zavolo palinke zibo, kak če bi se sfado s tistim, šteri ga nosi.

Do petrovske Nédele, kam sva šla na letno bučo, se je pout vlekla, kak če bi se sprouti podukšavala. Ali pa so meni gračüvale roké preduge. Zatou sva postanola pri stanjovskoj kapeli. Iz žepke je potegno mali glažek palinke pa dvakrat krepko potegno.

»Njouvoga stouca, mali, zdaj pa pomali zdigni poklopec, ka boš vido, kakšno bogastvo maš v rokaj ...« se je obriso z rokavom, »z drügo rokou pa boj pripravljeni na vse, ar ta morska ščuka neje ...«

Grato je menjši kak njegov glaž palinke: obrno je oči in če se ne bi naslono na roub ceste, bi se ta obrno, kak je dugi pa šürki.

»Ka si joj napravo?« je sopo kak medved, »presoulo si jo, presoulo, njouvoga stouca, zatou zdaj ...«

Ešče mrtva nema mesta v vejdro, sam pomislo, gda sam se dotečno vküper zasükane ščuke. Globše nejsam vüpo segnoti, ar sam se bojo, ka me vgej kak mrtva osa.

»Zdaj pa gledaj vkraj, tou neje za mlejšne oči ...,« je poubro velki kamen, ges pa sam tak stiskavo oči, ka mi je v glavej zašumelo.

Na buči je faliu samo ringišpil. Komaj je razdejvo svoje krape iz artažaka po stoli, šteri naja je čako z veliko namalano ribo na pleji, ga je sfalilo. Vala Bougi, ka je čez čas prišo z viršlami pa oranžado, ar mo leko s punim želodcom več oudo. Šejft pa neje pa neje šou.

Gvüšno zatou, ka Goričanci nigdar nejso spoštüvali rib, pouleg vsega pa so začnili krapa vonjati po müzgi pa blati. Šteri so šli mimo, so samo zdignili nous, samo gospoud župnik se je začno bole zanimati, ešče najbolje za morsko ščuko, štera je bila tak velka, ka je visila z oba kraja.

»Pa je rejsan morska?« je skimavao župnik.

»Vej pa reke pa potoki nejso soleni, gospoud župnik,« se je Kardoš bači škrabo po bradi.

»Kelko?« so se župniki zasvejtile oči.

»Za vas skoron šenki proti tomi, ka je ta morska ščuka vse vö dala. Poštena vaga - dobri pijateli,« je poplesavao z ročno vago.

»Bougše, ka jo odnesete z vejdrom vrejd, gospoud,« sam se priklono, »pa če ščejte, vam ges odnesem ...«

Župnikove sakačice neje bilou doma, zatou mi je gospoud prineso lavor,

v šteroga sam vö obrno najno morsko ščuko.

Ranč vpamet nejsam vzeo, gda je trdo zrogatalo, samo župnik je prebledno, ar je bio v lavori pouleg morske ščuke kak pesnica debeli kamen.

»Zatou mi boš delao krvavo pokouro,« je župnik čemer-no zamomlo prouti douli.

»Njouvoga stouca, neje je bači kriv,« sam povlejško župnika za rokav, »morska ščuka je, kak mi je pravo, velka beštija, pa je spoutoma, gda ga je rešavala z vijera, gvüšno pogejla té kamen ...«

»Bougše bi bilou, ka bi pogejla tvojo laž,« me je ščeo povlečti za vüjo, pa me neje dosejno, ar sam že bio kak vijer v douli, ge sam se prvič obrno, ar sam mejo cejli čas občütek, ka za meuv leti tūdi Kardoš bači, šteri se je - kak sam za duga lejta zvedo - rejsan preselo na mordje, nej ka bi se spoumno na mené.

Eugen Titan

Dva zaljubljenca

Mali muček zdaj ne more spati, in tudi rosa na trati mirovati. Luna na sinjem nebu se blešči, drobčkan zajček k mami se tišči.

Sapica boža nežno kapljico, deklica pa nese svojo kanglico. Zvonček žeje odslej ne bo trpel, črni kosek bo še pesmico odpel.

Narava, oh, kako vsa si mlada, ko se imata dva resnično rada. Ko ju cvetje vse okrog obdaja, polna luna se že spat odpravlja.

Ljubezen greje pa ju zdaj naprej, ob prihodu mraka se ne ločita odslej. Sreča sveti jima, v temi, neomajno in kapljica se stiska z roso trajno.

PETEK, 20.03.2009, I. SPORED TVS
6.10 KULTURA, ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 AMADEUS, RIS., 9.35 RDEČI ALARM, KRATKI FILM, 9.50 ENAJSTA ŠOLA, 10.25 DOLGCAJT, 11.20 TO BO MOJ POKLIC: ZIDAR, 11.50 TO BO MOJ POKLIC: ELEKTROINŠTALATER, 12.20 OSMI DAN, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 KOLUMBIJA, DRŽAVA S 30 000 TALCI, DOK. ODD., 14.10 V PROSTRANSTVU PAMPE, DOK. FELJTON, 14.25 SLOVENC V ITALIJI, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 DOKTOR PES, RIS., 16.00 SIMON V DEŽELI RISB, 16.05 RISANKA, 16.10 DOMAČI LJUBLJENCI, 16.30 V PRIČAKOVANJU BOŽICA, NORV. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 POSEBNA PONUDBA, 17.50 DUHOVNI UTRIP, 18.05 UMKO, RIS., 18.40 LOJZEK, RIS., 18.45 ZAKAJ?, RIS., 19.00 DNEVNİK, VREME, ŠPORT, 19.40 EUTRINKI, 19.55 PETA HIŠA NA LEVI: KDO BO ŽIVEL V PETJINI SOBI, HUM. NAN., 20.30 NA ZDRAVJE!, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.55 POLNOČNI KLUB, 0.10 DUHOVNI UTRIP, 0.25 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNİK 20.03.1991, 0.50 DNEVNİK, 1.20 DNEVNİK ZAMEJSKE TV, 1.45 INFOKANAL

PETEK, 20.03.2009, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, 10.25 TV PRODAJA, 10.55 GLASNIK, 11.20 DR. TOMAŽ BREJC: BESEDE IN SLIKE, MITJA FICKO - PRISTAN I. (2006), 11.30 UMETNOST IGRE, 11.55 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNİK 20.03.1991, 12.25 SV. POKAL V NORDIJSKEM SMUČANJU, 13.30 ŠPORT ŠPAS, 14.00 FINALE SV. POKALA V SMUČARSKIH SKOKIH, 17.30 SV. POKAL V NORDIJSKEM SMUČANJU, 18.00 V DOBRI DRUŽBI Z BLAZEM, 19.00 ZLATA ŠESTDESETA - NOSTALGIJA S PESNIKI, 20.00 ARHITEKTURNA POTEPAJKA, ANG. DOK. SER., 21.00 ZELITE, MILORD?, ANG. HUM. NAD., 21.50 KONČNI OBRAČUN, ANG. - AM. FILM, 23.30 JEZDECI NA DOLGE STEZE, AM. FILM, 1.05 SVITANJE, AM. NAD., 1.50 INFOKANAL

SOBOTA, 21.03.2009, I. SPORED TVS
6.15 KULTURA, ODMEVI, 7.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, 7.30 ZAJČEK BINE: DIVJE ŽIVALI, LUTK.NAN.; TIMOTEJ HODI V ŠOLO, RIS.; CVETOČA INDONEZIJA, OTR. NAD., 9.00 ABELTJE, NIZOZ, FILM, 10.45 POKLICNA ETIKA - KAJ JE ŽE TO?, 12.00 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 TRANZISTOR, 13.50 BACEK JON, RIS., 14.00 RDEČI ALARM, KRATKI FILM, 14.15 ROŽNATI PANTER: BIKOBOREC, RIS., 14.20 MOJE SANJE O BENETKAH, NEMŠ. FILM, 15.55 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.10 LABIRINT - VITALNOST, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 17.20 ZAKAJ PA NE, 17.30 NA VRTU, 17.55 NAGRADNA IGRA, 18.10 Z DAMIJANOM, 18.40 DINKO POD KRINKO, RIS., 18.45 OZI BU, RIS., 19.00 DNEVNİK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 19.55 STOPIMO SKUPAJ ZA OTROKE Z DOWNOVIM SINDROMOM, HUMANITARNI KONCERT, 22.15 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.45 HRI-BAR, 23.50 DEADWOOD, AM. NAD., 0.45 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNİK 21.03.1991, 1.10 DNEVNİK, 1.30 DNEVNİK ZAMEJSKE TV, 1.55 INFOKANAL

SOBOTA, 21.03.2009, II. SPORED TVS
6.15 SKOZI ČAS, 6.25 TV PRODAJA, 6.55 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNİK 21.03.1991, 7.20 POLEMKA, 8.20 POSEBNA PONUDBA, 8.45 FINALE SVETOVNEGA POKALA V SMUČARSKIH SKOKIH, 12.15 PRIMORSKI MOZAIK, 12.45 STUDENTSKA, 13.10 SV. POKAL V NORDIJSKEM SMUČANJU, SMUČARSKI TEKI - ZASLEDOVALNA TEKMA (M), 14.20 MAGAZIN V ALPSKEM SMUČANJU, 14.55 SV. POKAL V NORDIJSKEM SMUČANJU, SMUČARSKI TEKI (Ž), 15.45 NOGOMETNI MAGAZIN NZS, 16.20 SLOVENC V PO SVETU: SLIKARKA STEPHANIE JAKOVAC, 16.50 LJUBEZEN POPOLDNE, AM. ČB FILM, 18.55 CIRCOM OPEN AIR: TIDE, 20.00 SEKS KRESNE NOČI, AM. FILM, 21.30 BLEŠČICA, 22.00 SLOVENSKI MAGAZIN, 22.25 ASTEROID, AM. FILM, 0.30 ZABAVNI INFOKANAL

NEDELJA, 22.03.2009, I. SPORED TVS
7.00 TRNOVO ROBIDOVJE, RIS., 9.50 MULČKI, OTR. SER., 10.20 ČAROBNO DREVO, POLJS. OTR. NAN., 10.50 PRISLUHNIMO TIŠINI, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 NA ZDRAVJE!, 14.30 PRVI IN DRUGI, 15.00 NLP, 15.00 GLASBENI TROBOJ, 15.15 ŠPORTNE NOVICE, 15.20 GLASBENI TROBOJ, 15.40 NEDELJSKO OKO Z MARJANOM JERMANOM, 15.50 ŠPORT, 16.00 DRUŽABNA, 16.30 KUHARSKA ODDAJA Z NIGELLO LAWSON, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 NAGLAS!, 17.20 FOKUS, 18.25 ŽREBANJE LOTA, 18.40 MAKSI IN RUBI, RIS., 18.45 JANI NANI, RIS., 19.00 DNEVNİK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 19.55 SPET DOMA, 21.45 ZVOKI DIVJIH BAB, DOK. FILM, 23.05 MOTNE PRETEKLOSTI, FR. NAD., 0.40 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNİK 22.03.1991, 1.05 DNEVNİK, 1.25 DNEVNİK ZAMEJSKE TV, 1.55 INFOKANAL

NEDELJA, 22.03.2009, II. SPORED TVS
6.00 SKOZI ČAS, 6.10 TV PRODAJA, 6.40 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNİK 22.03.1991, 7.05 GLOBUS, 7.35 POMAGAJMO SI, 8.05 TRANZISTOR, 8.45 FINALE SVETOVNEGA POKALA V SMUČARSKIH SKOKIH, 12.15 SV. POKAL V NORDIJSKEM SMUČANJU, SMUČARSKI TEKI (M), 13.15 SLOVENSKI MAGAZIN, 13.40 MEDNARODNO TEKMOVANJE MLADIH V RITMIČNI GIMNASTIKI, 14.10 SV. POKAL V NORDIJSKEM SMUČANJU, SMUČARSKI TEKI 10 KM (Ž), 14.55 STOPIMO SKUPAJ ZA OTROKE Z DOWNOVIM SINDROMOM, HUMANITARNI KONCERT, 16.55 NOGOMET, TEKMA ANGLEŠKE LIGE: LIVERPOOL - ASTON VILLA, 18.55 NOGOMETNI MAGAZIN NZS, 19.25 PASTIRSKÉ HIŠKE NA KRASU, DOK. ODD., 20.00 ŽIVI!, FR. DOK. SER., 20.55 PODKRAJLI, IT. NAD., 21.45 UKRADENO ŽIVLJENJE, ANG. NAD., 22.30 9. DRŽAVNO BALETNO TEKMOVANJE 2009, 23.55 ZABAVNI INFOKANAL

PONEDJELJEK, 23.03.2009, I. SPORED TVS
6.30 UTRIP, 6.40 ZRCALO TEDNA, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 GUMBEK IN RJAVČEK, RIS., 9.35 ODDAJA ZA OTROKE, 9.55 MULČKI, OTR. SER., 10.25 IZ POPOTNE TORBE: DOMAČI LJUBLJENCI, 10.45 V PRIČAKOVANJU BOŽICA, NORV. NAN., 11.05 IZZVEN, DOK. ODD., 12.00 LJUDE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 IZJEMNE ŽIVALI, ANG. DOK. SER., 14.00 ZLATOLASKA, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOROSKA, 15.45 SVET PETRA ZAJCA IN PRIJATELJEV, RIS., 16.15 CVETOČA INDONEZIJA, OTR. NAD., 16.35 DIVJE ŽIVALI, LUTK. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 18.25 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 18.35 PIPPI IN MELKIJAD, RIS., 18.40 DRAGI DOMEK, 19.00 DNEVNİK, VREME, ŠPORT, 19.55 POLEMKA, 21.00 FRASIER, AM. HUM. NAD., 21.20 NA LEPŠE, 22.00

ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 UMETNI RAJ, 23.25 GLASBENI VEČER, 1.00 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNİK 23.03.1991, 1.20 MRZLOKRVNO ŽIVLJENJE, ANG. SER., 2.10 DNEVNİK, 2.45 DNEVNİK ZAMEJSKE TV, 3.15 INFOKANAL

PONEDJELJEK, 23.03.2009, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, 11.50 SOBOTNO POPOLDNE, 14.05 SLOVENC V ITALIJI, 14.40 TV PRODAJA, 15.10 POSEBNA PONUDBA, 15.30 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNİK 23.03.1991, 15.50 OSMI DAN, 16.40 SLOVENSKI MAGAZIN, 17.05 PRVI IN DRUGI, 17.30 TO BO MOJ POKLIC: ELEKTROINŠTALATER, 18.00 FRASIER, AM. HUM. NAD., 18.20 ODKAR SI ODŠLA, ANG. HUM. NAD., 19.00 CIAK JUNIOR: MLADI UP, KRATKI FILM, 19.15 T. DONEVA: BELA GOSPA, MLAD. NAD., 20.00 MRZLOKRVNO ŽIVLJENJE, ANG. SER., 21.00 STUDIO CITY, 22.00 KNJIGA MENE BRIGA, 22.15 DIGITRON, 22.40 RDEČE, BELO IN BLUES, AM. DOK. FILM, 0.15 ZABAVNI INFOKANAL

TOREK, 24.03.2009, I. SPORED TVS
6.10 KULTURA, ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 STRAHEC PLUFF, 9.25 VSAK REGRAT DOBI ENKRAT LUČKO, 9.40 CVETOČA INDONEZIJA, OTR. NAD., 10.10 DIVJE ŽIVALI, LUTK. NAN., 10.25 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, 11.00 MRZLOKRVNO ŽIVLJENJE, ANG. SER., 11.55 ZVOKI DIVJIH BAB, DOK. FILM, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.40 UMETNI RAJ, 14.05 DUHOVNI UTRIP, 14.20 OBZORJA DUHA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 NEKOČ JE BILO ŽIVLJENJE, RIS., 16.15 DEŽELA BREZ PRAVIL, 16.30 POTPLATOPI, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 RJAVI MEDVED, DOK. ODD., 18.00 KNJIGA MENE BRIGA, 18.20 ODPETI PESNIKI, 18.30 ŽREBANJE ASTRA, 18.40 MILAN, RIS., HUPKO, TROBILKA IN PIHEC, 19.00 DNEVNİK, VREME, ŠPORT, 19.55 PIRAMIDA, 21.00 MEDNARODNA OBZORJA, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 KULT SAMOMORILSKIH NAPADALCEV, DOK. SER., 23.55 PRAVA IDEJA!, 0.20 RJAVI MEDVED, DOK. ODD., 0.50 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNİK 24.03.1991, 1.10 DNEVNİK, 1.45 DNEVNİK ZAMEJSKE TV, 2.10 INFOKANAL

TOREK, 24.03.2009, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, 8.10 TV PRODAJA, 8.40 NLP, 11.45 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 12.40 NA LEPŠE, 13.10 DOBER DAN, KOROSKA, 13.40 DIGITRON, 14.05 BLEŠČICA, 14.35 STUDIO CITY, 15.35 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNİK 24.03.1991, 15.55 PRISLUHNIMO TIŠINI, 16.25 TV PRODAJA, 17.00 GLASNIK, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 V DOBRI DRUŽBI S SMILJANOM, 19.00 ZVOČNOST SLOVENSKIH POKRAJIN: GORENJSKA, 19.15 TATINSKA SRAKA, 19.25 OPERNE ARIJE, 20.00 MUZIKAJETO: RUSIJA, 20.30 GLOBUS, 21.00 PRAVA IDEJA!, 21.25 DEDIŠČINA EVROPE: CARAVAGGIO, 23.15 VRHUNCI ANGLEŠKE NOGOMETNE LIGE, 0.05 TRANZISTOR, 0.40 MESTO POGUBE, KAN. FILM, 2.10 INFOKANAL

SREDA, 25.03.2009, I. SPORED TVS
6.10 KULTURA, ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 NEKOČ JE BILO ŽIVLJENJE, RIS., 9.35 SVET PETRA ZAJCA IN PRIJATELJEV, RISANA NANIZANKA, 10.00 PROFESOR PUSTOLOVEC: DEŽELA BREZ PRAVIL, 10.15 POTPLATOPI, 10.35 BERLIN, BERLIN, NEMŠ. NAN., 11.00 KNJIGA MENE BRIGA, 11.20 RJAVI MEDVED, DOK. ODD., 11.55 MEDNARODNA OBZORJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 POLEMKA, 14.25 SLOVENSKI MAGAZIN, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 NILS HOLGERSON, RIS., 16.10 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 TURBULENCA, 18.25 ŽREBANJE LOTA, 18.35 TINČEK, RIS., 18.40 OZI BU, RIS., 19.00 DNEVNİK, VREME, ŠPORT, 20.05 MATJAJ ZUPANČIČ: IGRA S PARL. SLOV. TV FILM, 21.30 KRATKI IGRANI FILM, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 OMIZJE, 0.20 TURBULENCA, 1.10 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNİK 25.03.1991, 1.30 DNEVNİK, 2.05 DNEVNİK ZAMEJSKE TV, 2.30 INFOKANAL

SREDA, 25.03.2009, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, 10.50 TV PRODAJA, 11.20 Z GLASBO IN S PLESOM, 11.20 ZVOČNOST SLOVENSKIH POKRAJIN: GORENJSKA, 11.35 G. ROSSINI - V. DEDOVIČ: TATINSKA SRAKA, 11.45 OPERNE ARIJE, 12.00 VRHUNCI ANGLEŠKE NOGOMETNE LIGE, 12.50 SPET DOMA, 14.40 HRI-BAR, 15.40 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNİK 25.03.1991, 16.10 PRAVA IDEJA!, 16.35 TV PRODAJA, 17.10 MOSTOVI - HIDAK, 17.40 ČRNO BELI ČASI, 18.00 SAMO BEDAKI IN KONJI, ANG. HUM. NAD., 18.30 SAMO BEDAKI IN KONJI, ANG. HUM. NAD., 19.00 KMETJE, POLJS. NAD., 20.00 TOTI BIG BAND, POSNETEK KONCERTA IZ SNG MARIBOR, 21.40 GOSPOD IZ KAVARNE ASTORIA, 22.35 ŽARKO PETAN: DACHAUSKI PROCESI, TV PRIREDBA, 23.35 0.15 ZABAVNI INFOKANAL

ČETRTAK, 26.03.2009, I. SPORED TVS
6.10 KULTURA, ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 NILS HOLGERSON, RIS., 9.35 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 10.15 MAINA SOFIE IN ISKANJE ZLATEGA JELENA, DANSKA NAD., 10.45 TURBULENCA, 11.40 OMIZJE, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 KDO BO ŽIVEL V PETJINI SOBI, HUM. NAN., 13.45 PIRAMIDA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 GUMBEK IN RJAVČEK, RIS., 16.05 DEŽNIK, MORDA LJUBEZEN, KRATKI FILM, 16.20 ENAJSTA ŠOLA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 JASNO IN GLASNO, 18.25 ŽREBANJE DETELJICE, 18.40 NUKI IN PRIJATELJI, RIS., 18.45 PUJSA PEPA, RIS., 19.00 DNEVNİK, VREME, ŠPORT, 19.55 TEDNIK, 21.00 DOSJE: SLOBODAN MILOŠEVIČ, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 OSMI DAN, 23.30 DR. TOMAŽ BREJC: BESEDE IN SLIKE, MITJA FICKO - PRISTAN I. (2006), 23.45 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNİK 26.03.1991, 0.10 DNEVNİK, 0.45 DNEVNİK ZAMEJSKE TV, 1.10 INFOKANAL

ČETRTAK, 26.03.2009, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, 11.15 TV PRODAJA, 11.45 GLOBUS, 12.15 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNİK 26.03.1991, 12.40 ŽIVI!, FR. DOK. SER., 13.35 NA LEPŠE, ODDAJA O TURIZMU, 14.10 HANTI MANSIJSK: SV. POKAL V BIATLONU, SPRINT (M), 15.40 IZJEMNE ŽIVALI, ANG. DOK. SER., 16.00 EVROPSKI MAGAZIN, 16.30 LYNX MAGAZIN, 17.00 MOSTOVI - HIDAK, 17.30 TO BO MOJ POKLIC: KAMNOSEK, 18.00 ZELITE, MILORD?, ANG. HUM. NAD., 18.50 Z GLASBO IN S PLESOM, 18.50 MLADEN BUDIČ: ROMANTIKA NA KITARI, 19.25 KITARSKI ANSAMBEL GŠ FRANC ŠTURM IN LJUDMIL RUS: POPULARNA GLASBA, 20.00 SV. PRVENSTVO V UMETNOSTNEM DRSANJU: ŠPORTNI PARI - PROSTI PROGRAM, 21.30 DAVID NOLANDE, FR. NAD., 22.20 SKRIVNOSTI IN UMORI, IT. NAD., 0.00 ZABAVNI INFOKANAL

Pejnezi

Kak ma vsigdar šegou, je Žabin mouž Djoni v roke vzeu najbolje nouve novine Porabje. Pomalek ji je ta šteu. Pa je tak prišo do konca. Nika je nej bilou ovak, kak vsikši keden. Nut je nej nika najšo, ka bi kakša baja prišla do Zveze Slovencev na Madžarskom. Nika se je nej vidlo, ka bi ženske, stere delajo novine Porabje, kakšo nevolu mele. Pa je tak cejla Krčma pri Žabi nej zvedla, ka se za istino godi. Istina pa je samo edna pa edina. Tej naši Slovenci, ka se brigajo za naše lidi v Porabji nemajo pejnez za plače. Nemajo pejneze za tisto delo, s sterim so si dun nikšno plačo prislužili.

»Kak naj tou vej, ka se takša baja godi tam prejk?!« si je na glas pogučala krčmarica Žaba. »Vej so pa uni takši gé, ka od toga nika na glas ne gučijo. Takši so, kak smo mi gé. Delamo, delamo pa skur nika ne prislužimo za svoje pošteno delo. Koga pa briga za nas. Samo tou je gé glavno, ka Lublana puno črvou ma, za druge nji trno malo briga.«

»Ranč tak, kak si prajla,« se je zgloso Brčkov Gustek. »Pa eške tou je gé, ka našim Madžarom v Sloveniji redno pejneze davlejo, pa te za naše Slovence tam prejk skur nika ne ostane.«

Žabin mouž Djoni si je samo naraj zdejno pa eške bole naraj povedo, ka si brodi. Ranč tak naraj je povedo, kak ma šegou: »Ka si pa vi brodite? Kak je prajla moja žena. Mi vsigdar moramo vedeti tak malo trpeti. Takša je naša natura. Depa ka bi bilou, če bi našim Madžarom za eden den plača zamüjala, ha? Ka si brodite, ka bi bilou? Vajn bi že vse bilou na robej revolucije, tak bi se dola svadili. Mi smo nej takši gé. Mi smo takši mali, pokourni lidge. Zato pa tak delajo z nami.«

»Depa tou se gnouk mora skončati! Nika dun moramo napraviti, ka se za sebe postavimo,« se je trno na glas zglasila krčmarica Žaba. Krčma pri Žabi pa je ostanola vcejlak tiüma. Vsikši si je brodo svoje. Pomalek pa je skur vsikši vzeu v roke novine Porabje. Šteli so nouve novine pa tiste bole stare. Pa je tak vövidlo, kak bi vse v redi bilou, ka nikšne baje nega. Kak bi pa ovak brodili? Vej pa dokejš so novine, je eške vse vredi.

Samo od Žabe pa od Djonija čerka Manja si je brodila od toga, ka leko drugi keden novine ne pridejo.

Miki

MUZEJ AVGUSTA PAVLA V MONOŠTRU

Stalne razstave:
*Lončarstvo v jugozahodnem Prekodonavju,
Slovenci v okolici Monoštra*
Občasna razstava:
Ruta in predpasnik

Kontaktna oseba: Marijana Sukič,
00-36-94-380-767.
Vodstvo v slovenščini!

Vstopnina: odrasli 2 evra, šolska mladina,
študenti, upokojenci (nad 62 let) 1 evro.

Podprite s svojim obiskom edini slovenski
muzej na Madžarskem!

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.; p.p. 77,
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA KLAR d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota;
Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada
RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
ter Javnega sklada za narodne in etnične
manjšine na Madžarskem.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600
HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale
države 52 EUR ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15 1174
7068 2000 1357,
SWIFT koda: OTPVHUHB